

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,85 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę już z odnośnieniem	8,67 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiensza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczy w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Poniedziałek Zuzanny i Dygeny
Wtorek: Klary i Hilaryj

CHOJNICE, wtorek dnia 12 sierpnia 1930 r.

Stonca wschód 4.36 zachód 19.33
Księżyc wschód 20.38 zach. 6.19

Więści o krótkiej treści

Zjazd legionistów w Radomiu.

odbył się w niedzielę przy licznych udziałach legionistów z całej Polski. Wzięli w nim udział premier Sławek, marszałek Piłsudski i kilku innych ministrów obecnych i dawniejszych. Po poświęceniu pomnika ku czci poległych legionistów, przyczem ks. biskup Bandurski wygłosił przemówienie, odbył się przemarsz przed marszałkiem Piłsudskim. Podczas właściwego kongresu p. Sławek wygłosił przemówienie, w którym nazwał legionistów żywiołem twórczym w pracy dla państwa.

Po spożyciu grzybów

zmarło pod objawami zatrucia czworo osób, 2 kobiety i dwoje dzieci w Norymberdze.

Utonęło

podczas przejażdżki łodzią na rzece Mur (Czechosłowacja) czworo ludzi. Troje dalszych zostało uratowanych.

Sterowiec R 100

odhywał w niedzielę lot nad Kanadą, mianowicie nad miastem Ottawa. Toronto. Hamilton i Niagara. Po powrocie do Montreal wyruszy on w podróż powrotną do Anglii.

Olbrzymia rzeka Mississipi

wskutek stałych upałów płynię jako wąski kanał w swym szerokim łożysku. Liczne jego dopływy i źródła wyschły zupełnie.

„Niech żyje kościół narodowy i Józef Piłsudski

Gdynia. Przybyła tutaj wycieczkę członków kościoła narodowego w Ameryce powitano w hali emigracyjnej przemówieniami krajowych zwolenników — Wszystkie mowy w liczbie pięciu zakończyły się okrzykiem „Niech żyje kościół narodowy i Józef Piłsudski”. — Między mówcami był poseł Cieplak.

Pożar walki ogarnia Azję

Władze angielskie w Madrasie zwolniły z więzienia 607 Hindusów, aresztowanych i skazanych przez sądy za udział w akcji nieposłuszeństwa cywilnego. Aresztowani zostali zwolnieni pod warunkiem, że nie będą brać udziału w akcji politycznej. Liberalne zarządzenie Anglików pozostało, jak twierdzą koła hinduskie, w związku z pełnieniem więzień przez aresztowanych Hindusów nacjonalistów.

Zbratanie socjalistów polskich z niemieckimi.

W Krakowie odbyło się w niedzielę wielkie przyjęcie na cześć socjalistycznych posłów niemieckich. Przemawiał m. in. marszałek parlamentu niemieckiego Loebe, podobną enuncjację urządzono w sobotę w Katowicach, przyczem podobnie, jak w Krakowie, mówiono dużo o porozumieniu międzynarodowym i konieczności porozumienia między Polską a Niemcami.

Wybuch nastąpił

na statku francuskim „Bellatrix” w porcie Papeete (Haiti), dwóch marynarzy zostało zabitych.

Powstanie Kurdów.

Prasa turecka donosi, że nowe oddziały powstańców Kurdów posuwają się od strony granicy syryjskiej pod dowództwem pewnego Szejka Hachy, na terytorium tureckie. Po drodze Kurdowie niszczą wszelkie połączenia telegraficzne i telefoniczne. Oświadczają oni, że walki będą prowadzić aż do uzyskania zupełnej niepodległości Kurdystanu.

Ruch antyangielski w Iraku.

W Iraku nacjonalisci zamierzają ogłosić bójkę Anglii. W układzie anglo-irańskim, zapewniającym Irakowi niepodległość, Anglija zamierza zastrzec sobie prawo stworzenia w razie wojny w Iraku bazy operacyjnej. Według oświadczenia nacjonalistów zastrzeżenie to czyni wielce problematyczną niepodległość Iraku.

Spisek komunistów przeciw Kemal Paszy.

W Stambule wykryto tajną komunistyczną organizację która miała na celu obalenie Kemala Paszy. Aresztowano 60 komunistów.

Folwarki polskie pod Lwowem płoną

U. O. W. „działa”

W Miklaszowie koło Winnik (woj. lwowskie) podpalono folwark, należący do spadkobierców śp. gen. Tadeusza Rozwadowskiego, jak stwierdził świadek. Ogień podłożony został przez trzech młodych osobników o godz. 22-iej Uciekających w pole podpalaczy widział z daleka stróż nocny.

Zawiadomiona straż pożarna we Lwowie udała się na miejsce z trenem samochodowym, jednak z powodu złej drogi polowej, musiała powrócić do Lwowa.

Do Miklaszowa wysłano tren konny. Dzięki energicznej pomocy miejscowej ludności, zdołano ogień zlokalizować, tak że spłonęły tylko dwie sterty zboża.

Onegdaj rozeszły się po Lwowie pogłoski o nowym pożarze w okolicach Winnik, wywołanym przez „ukraińskich” sabotażystów, którzy w dalszym ciągu igrają z cierpliwością społeczeństwa polskiego dodając do swych zbrodni, popełnianych w ostatnim czasie na folwarku gen. Malczewskiego, na gościńcu chlebowicko-boreckim itp. nową zbrodnię.

Tym razem zbrodnica ręka wywrotowców zwróciła się przeciw klasztorowi OO. Franciszkanów, posiadającym folwark w Czyszkach za Winnikami. Zbrodnicze ręce podpaliły niemal w jednym czasie, około godziny 10-iej wieczorem aż w czterech miejscach folwark we wspomnianej miejscowości. Podłożono ogień pod stodołę na folwarku, podpalono stertę owsa, znajdującą się tuż obok oraz dwie inne, na pobliskich polach klasztor

nych. Murowana stodoła, do której w ostatnich dniach zwieziono tegoroczne zbiory, ocalała, spłonęły natomiast w znacznej części sterty. Szkoda, wywołana przez zbrodniarzy, wynosi około 5,000 złotych.

Dochodzenia policyjne wykazały, że ma się tu do czynienia z robotą sabotażową, na co zresztą wskazuje ten fakt, iż ogień podłożony został równocześnie aż w czterech miejscach.

Ostatni proces na tle zamachów bombowych w czasie zeszłorocznych „Targów Wschodnich” wykazał nadto wyraźnie, iż na terenie Winnik, Gajów i Czyżykowa działa zakonspirowana „jaczejka” UOW., zatem i zbrodnia z wczorajszego wieczoru w Czyszkach pozostaje w związku z robotą wywrotową tej zbrodniczej bandy.

Nocą, z 6 na 7 bm., w powiecie Horodenka, wojew. stanisławowskiego, wybuchły dwa wielkie pożary, które z powodu panującej wichury z trudem zdołano ugasić.

W gminie Wierzbowce spłonęło 41 gospodarstw wraz z zbiorami.

Straty wynoszą 200 tysięcy złotych. Przy gaszeniu ognia brało udział 9 straży pożarnych z około 1500 ludzi.

Drugi pożar szalał we wsi Harasymów, gdzie w ciągu trzech godzin spłonęło 13 gospodarstw wartości 30 tysięcy złotych.

W czasie pożaru poparzony został ciężko 9-cio letni chłopiec.

Gra niemiecka wobec Litwy

„Vossische Zeitung” zamieszcza na naczelnym miejscu doniesienie z Warszawy, jakoby w tamtejszych kołach dyplomatycznych krążyły pogłoski o toczących się w Wilnie między Litwą a Polską tajnych rokowaniach, zmierzających do zlikwidowania konfliktu o Wilno. W rokowaniach tych rolę pośrednika ma odgrywać jeden z przedstawicieli Watykanu.

W myśl powyższego projektu Polska miałaby odstąpić Litwie powiat sejneński na Suwalszczyźnie. Litwa zaś zrezygnowałaby z pretensyj do Wilna. Państwo litewskie zadowoliliby się rekością swobody pracy kulturalnej litewskiej w Wilnie komisji międzynarodowej, która by rozstrzygała ewentualne spory narodowościowe. I w tej sprawie ma być czynny jako pośrednik przedstawiciel Watykanu. Aresztowanie Waldemarsa i niedawny wywiad b. prezydenta Litwy Gryniusa o stosunkach polsko-litewskich mają być pierwszymi skutkami rokowań wileńskich.

Lansowanie tego rodzaju wersji, jak wyżej przytoczona, przez prasę niemiecką jest niewątpliwie wyrazem obawy Niemców o to, że jednak głos rozsądku może kiedyś na Litwie wziąć górę i wówczas istniałoby „niebezpieczeństwo” porozumienia polsko-litewskiego. Zważając obecnie, kiedy stosunki między Litwą a Niemcami uległy pogorszeniu z powodu kwestji kłajpedzkiej, prasa niemiecka okazuje wyraźne zaniepokojenie możliwością ewolucji nastrojów w Kownie w kierunku zmiany frontu wobec Polski.

Pragnąc zapobiec tym możliwościom, — uważa słusznie „Kurier Pozn.” — dzienniki niemieckie starają się przekonać Litwę, że zajmując wobec Polski stanowisko agresywne może uzyskać w przyszłości więcej — nadto zaś, że porozumienie z Polską byłoby dla Litwy rzeczą niebezpieczną ze względu na polską przewagę kulturalną i gospodarczą. Fantastyczne wersje, lansowane przez „Voss. Zeitung”, jakoby Polska była go-

towa odstąpić Litwie czysto polski powiat sejneński, są niewątpliwie przejawem taktyki niemieckiej, starającej się zasugerować Kownu, że w przyszłości mogłoby dostać jeszcze więcej — po winno tylko trwać w swym dotychczasowym uporze. Dodać należy, że „Voss. Ztg.” w swym komentarzu ostrzega obłudnie Litwę, że w razie dojścia do porozumienia polsko-litewskiego, stroną zyskującą byłaby tylko Polska. W krótkim czasie „połknęłaby” ona rzekomo Litwę pod względem gospodarczym, za czem poszłaby także utrata samodzielności politycznej Kowna (!)

Jak duże zdenerwowanie okazuje prasa niemiecka w sprawie litewskiej, tego dowodzi także cytowany przez nas wczoraj głos „Frankfurter Ztg.”, która wzywa miarodajne sfery niemieckie, by nie poruszały sprawy kłajpedzkiej na forum Ligi Narodów, gdyż wyszłoby to tylko na korzyść Polski.

Co do nas, uważamy, że Litwa, nawiązując normalne stosunki z Polską odniosłaby z tego — wbrew obłudnym krakoniom niemieckim — wielkie korzyści. Pozwoliłoby jej to przedewszystkiem wyjść z katastrofalnego stanu gospodarczego, w jakim się obecnie znajduje. Polska jednak nie może okupować porozumienia z Litwą odstąpieniem jej czysto polskich obszarów.

Konsekracja pierwszego biskupa etjopskiego.

W niedzielę, 3 sierpnia br. Kardynał Sincero w kaplicy etjopskiej konsekrował pierwszego biskupa etjopskiego, ks. Cidane Cassa.

Poseł etjopski, cała kolonia rodaków, przebywających w Rzymie, wielu misjonarzy z Etjopji wzięli udział w tej uroczystości.

Dekorowani krzyżem.

Ostatnim dekretem Prezydenta Republiki francuskiej dekorowani zostali krzyżem legji honorowej O. Marcin Gillet, przeor OO. dominikanów, O. Henryk Quentin benedyktyn, profesor papińskiego instytutu archeologii chrześcijańskiej.

3. K. 1/30

WYPIS.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Kościerzynie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kościerzyna tom. XXIV. wykaz L. 676. na imię Jana Willera w Kościerzynie zostanie w drodze postępowania przymusowego przetargu dnia 26. września 1930 r. o godz. 10 tej przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr 1.

Nieruchomość ta (k 676.) art matrykuły 553 m ks. podatku budynkowego 381, nr. mapy: 1 składa się z parcel: do 702, 750, 751 352 i 333 etc. 344 344

353 o łącznym obszarze 15 ha. 11 a 80 m² pastwisk i rli oraz z budynku mieszkalnego, stodoły ze stajnią i szalasek.

Czysty dochód: 21,25 tal. roczna kwota podatku budynkowego 3,60 mk. podatek gruntowy 5,83 mk.

Zarządzenie o wpis wzmianki o przetargu wpłynęło do wydziału hipotecznego 3. marca 1930 r.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntovej dnia 4. kwietnia 1930 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zo taną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszerzeniu wierzyciel i innych prawach. 1835

Kościerzyna, dnia 4. sierpnia 1930 r.

Sąd Powiatowy.

Oszczędność pieniężna stanowi źródło zdrowego kredytu dla poczynań gospodarczych wszystkich warstw narodu.

Kto chce korzystać z kredytu

sam winien oszczędzać, lokując - swój płynny kapitał w -

Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Chojnicach

CHOJNICE, Rynek 1. (ratusz)

CEGLĘ

wapienno - piaskowa

znanej pierwszorzędnej jakości, dostarcza natychmiast po korzystnej cenie i na dogodnych warunkach

Cegielnia Szlachta pow. Starogard.

Od dnia 1. sierpnia rb. stosujemy od wkładów oszczędnościowych

następujące stawki procentowe, bez potrącenia podatku od kapitałów i rent, za wypowiedzeniem

dziennem	6%
1 miesięcznym	7%
3 „	8%
6 „	9%

Bank Ludowy Spółdzielnia z n. o.

Bankverein Chojnice Bank Spółdzielczy z o. o.

Romualna Kasa Oszczędności pow. Chojn. w Chojnicach

Miejska Romualna Kasa Oszczędności w Chojnicach

Na przyjęcie pierwszej komunji świętej

książki, różańce, obrazki pamiątkowe oraz gromnice

w wielkim wyborze

poleca

Księgarnia Dziennika Pomorskiego

Reparacje samochodowe

jak również wszelkie repar. modne wykonuje się prędko i tanio.

Centrala samochodów - Chojnice **Richard Gehrke**

Tel. 108.

Tel. 108

Jak największy wybór

Tapety

Przeszło 150 gatunków na składzie, od najtańszych do najwykwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie. Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablony, farby, pokosty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu.

Drogerja i Handel Farb.

Bracia Hubert właśc. Juljan Hubert

Chojnice, Pomorze.

Gdańska 18.

Telefon 219. rok zał. 1894.

Przetarg przymusowy

We wtorek, dnia 12.8.br. o godz. 9 tej sprzedam w Chojnicach na sali pana Jazdzewskiego najwięcej dającym za gotówkę: 100 butelek likieru.

Szeleziński komornik sądowy. 1858

Przetarg przymusowy

Dnia 12. 8. 30 r. sprzedam w OSTROWITEM najwięcej dającym za gotówkę: 6 mórg jęczmienia na pniu

Zbiórka licytantów o godz. 16.30 przed sołectwem.

W. Kowalski Kom. sąd. Chojnice 1856

Na **3 pokoje** przyjmie **gimnazjastów** na stancję z całym utrzymaniem

J. Stasiakowa, Chojnice, Rynek 20.

Chłopiec do posylek

może się zgłosić „Alpinus“ fabryka ramek Dworcowa 31.

Poszukuję od zaraz lub od 1. 9.

pomocnika owczarskiego Albin Homernik owc. arz. Majętn. Lipnica, pow. Chojnice

Poszukuje się zaraz **dzielnego młodszego ksiązkowego (ej)** biegl. w języku polskim i niemieckim. 1859 Zgłosz. do eksp. Dz. Pom.

Poszukuje się od 15. bm. lepszej **służącej** 1857

która umi gotować, z dobrymi świadectwami. Zgłosz. w ek-p. Dz. Pom.

Do zasiewów jesiennych

polecamy po niższych cenach i na kredyt aż do kwietnia 1931 r.

nawozy sztuczne

w partjach wagonowych i detalicznie z naszego magazynu,

Wszelkie odmiany **zboż siewnych** oraz krajową **baję** do zaprawy zboża „Ziarnik“

Pomorskie Stowarzyszenie Rolniczo - Handlowe

Tel. 24

Chojnice

Tel. 24

Plecaki i walizki

poleca

Księgarnia

„Dzien. Pomorskiego“

*****

Nowe tłuste śledzie matjasy

poleca

Fretwald, nast. Richter

Dziennie świeże

Wykwintne manicure 1 zł.

poleca **K. Blaszczyk.**

*****

Wykwintne manicure 1 zł. Dworcowa 72. Krakowska.

*****

Świeżo wędzone węgorze

poleca

K. Domański, Chojnice, Człuchowska 7.

Poszukuje się starszej **panienki**

która chce się nauczyć gotowania

Hotel Engel.

Polecam większą ilość dobrego

piersza

po 8. - zł. za funt.

Oprócz tego nabyć można w cenach po 3.75 zł. 5.50 zł. 12.50 zł. za funt.

Juljusz Schreiber Chojnice

Telefon 48.

Rynek 17.